

[Undervisningsministeren.]

Som det fremgaar af den Skrivelse, som det ærede Medlem Hr. Bomholt gjorde opmærksom paa, var det et enkelt Medlem — nu har vi jo faaet Navnet og Anledningen at vide, og det var meget interessant —, som rejste dette Spørgsmaal, og saa vedtog Amtsskoleraadet og Skoledirektionerne i et Fællesmøde at tage det til Efterretning; men de siger: selvfølgelig skal der passes paa. Der er ikke rettet den mindste Henvendelse til Ministeriet, ikke den mindste Klage eller nogen som helst Opfordring til en nærmere Undersøgelse.

Jeg tror dog ikke, vi skal sidde og passe paa og gribe ind, hver Gang et enkelt Medlem under en Forhandling i et eller andet Amtsskoleraad eller i en Skoledirektion rejser et Spørgsmaal, og det derefter tages til Efterretning. Om Sagen er vi alle enige, det er betonet fra alle Sider, at partipolitisk Propaganda hører ikke hjemme ved Aftenskole- og Ungdomsskoleundervisningen.

Dette Medlem i Ribe Amtsskoleraad havde brugt et Udtryk som, at der et Sted fandt samfundsopløsende eller statsnedbrydende Forsøg Sted. Vi er, som sagt, alle enige om, at partipolitisk Propaganda maa ikke føres; men jeg har jo Fornemmelsen af, at der føres megen mærkelig Tale om, hvad der finder Sted, og at man giver Bebrejdelserne en helt forkert Adresse. Det ærede Medlem Hr. Vesterager talte noget om Idealisme, der desværre ikke fandtes, og man er fra mange Sider saa optaget af Tidens Uomoralitet og af alt det forfærdelige, der finder Sted. Jeg var for nogen Tid siden til et Møde i Sindal, hvor en Præst stod op og advarede mod de Skolereformer og Undervisningsreformer, jeg foreslog, med Henvi- ning til, hvor forfærdelig Tilstanden var ude omkring i Landet ogsaa i moralsk Henseende. Jeg kunde med en vis Ret svare ham: Ja, men det er jo under den gamle Ordning, alt dette har fundet Sted, og det kunde jo snarere tyde paa, at vi skulde gøre noget mere for en sund Folkeoplysning og for en bedre Moral. Sindene er i dette Øjeblik med Rette stærkt oprørt over det frygtelige Indblik i visse unge Menneskers Moral — jeg tænker paa Tilfældet fra Grenaa-Egnen. Dette er sket under de gamle Samfundstilstande, under den gamle Folkeskolelov med Religionsundervisning o. s. v.

Jeg tror derfor, man fra den Side skal være lidt varsom med at vende Moralitetens Vaaben mod de Reformer, vi nu foreslaar til Forbedring af denne Folkeskole, til Ud-

vikling af Folkeoplysningen. Partipolitisk Propaganda bør ikke finde Sted, det maa være almenmenneskelig og almenfolkelig Oplysning og Kundskabstilegnelse, der udvikles i disse Skoler. Derom er vi alle enige.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen talte om de private, ikke eksamensgivende Skoler i Købstæderne, der jo nu faar deres Støtte fra Staten ved Finanslovhjemmel og ikke ved en særlig Lov, og det ærede Medlem rejste det Spørgsmaal, om man ikke kunde tage dem med. Det ærede Medlem Hr. Vesterager har her efter min Mening med Rette gjort opmærksom paa, at Spørgsmaalet var stærkt fremme i 1919 — Aaret er vist rigtigt —, og mente, at fra en betydelig Side inden for det ærede Medlem Hr. Arnth Jensens Parti var man — af forskellige Grunde, som jeg ikke her skal komme nærmere ind paa — ængstelig ved at ligestille Friskoler paa Landet og i Byerne.

Da de Love, der nu skal revideres, var til Behandling i Landstinget for 5 Aar siden, blev Spørgsmaalet ogsaa rejst, og jeg sagde dengang, at jeg personlig intet vilde have imod, at det blev taget op; der faldt nogle Ytringer om, at man i Landstingsudvalget kunde tage det op og samtidig med Aften- og Ungdomsskoleloven og Efterskoleloven fremme et Forslag om Købstadfriskolernes Stilling. Men da Tanken var blevet gennemdrøftet, bortfaldt den.

For mit personlige Vedkommende skal der ikke være noget til Hinder, hvis man fra alle Sider kan enes derom. Jeg har ogsaa haft Deputationer fra Købstadfriskoler, og jeg har stillet mig velvillig over for dette Spørgsmaal — i de senere Aar har de dog ikke henvendt sig, det ligger nogle Aar tilbage. Det er jo mest en Formalitet, for Støtten faar Skolerne; det er kun ved Finanslovhjemmel i Stedet for ved særlig Lovhjemmel. Men da jeg undersøgte Spørgsmaalet, maatte jeg jo erkende, hvad jeg ikke havde lagt Mærke til, at det var et Stridsspørgsmaal i 1919, og at det, der blev vedtaget dengang, var et Kompromis. Men skulde det nu vise sig, at der i Rigsdagen fra alle Sider var Stemning for at gaa bort fra dette Kompromis og indføre en anden Ordning, saa skal det, som jeg ogsaa udtalte for 5 Aar siden, ikke støde paa Vanskeligheder fra min Side.

Arnth Jensen: Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Vesterager, at da jeg, hver Gang jeg har rejst Spørgsmaalet om de private Skoler i Købstæderne, har faaet det samme Svar af det ærede Medlem,